

Opinion of the Board (Art. 64)

Arvamus nr 17/2019 Ühendkuningriigi andmekaitse järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu kohta, mis on koostatud toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava asutuse jaoks vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 41

Vastu võetud 2. detsembril 2019

Sisukord

1	Asjaolude kokkuvõte	4
2	HINDAMINE	4
2.1	Andmekaitsekoogu üldine seisukoht esitatud akrediteerimisnõuete eelnõu osas	4
2.2	Toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostavate asutuste jaoks kavandatud Ühendkuningriigi akrediteerimisnõuete analüüs	5
2.2.1	ÜLDISED MÄRKUSED	6
2.2.2	SÕLTUMATUS	7
2.2.3	HUVIDE KONFLIKT	8
2.2.4	EKSPERDITEADMISED	9
2.2.5	KEHTESTATUD MENETLUSED JA STRUKTUURID	10
2.2.6	KAEBUSTE LÄBIPAISTEV MENETLEMINE	10
2.2.7	ICO TEAVITAMINE	11
2.2.8	TOIMIMISJUHENDI LÄBIVAATAMISE MEHHAANISMID	11
2.2.9	ÕIGUSLIK SEISUND	12
3	JÄRELDUSED/SOOVITUSED	12
4	LÕPPMÄRKUSED	13

Euroopa Andmekaitseenõukogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (edaspidi „isikuandmete kaitse üldmäärus“) artiklit 63, artikli 64 lõike 1 punkti c ja lõikeid 3–8 ning artikli 41 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingut, eriti selle XI lisa ja protokoll nr 37, mida on muudetud EMP ühiskomitee 6. juuli 2018. aasta otsusega nr 154/2018¹,

võttes arvesse oma 25. mail 2018 vastu võetud kodukorra artikleid 10 ja 22

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Andmekaitseenõukogu (edaspidi „andmekaitseenõukogu“) peamine ülesanne on tagada isikuandmete kaitse üldmääruse järjepidev kohaldamine, kui järelevalveasutus kavatses artikli 41 alusel heaks kiita toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava asutuse akrediteerimisel kohaldatavad nõuded. Seepärast on käesoleva arvamuse eesmärk toetada ühtlustatud lähenemisviisi rakendamist soovitatud nõuete puhul, mille koostab andmekaitse järelevalveasutus ja mida pädev järelevalveasutus kohaldab toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava asutuse akrediteerimisel. Ehkki isikuandmete kaitse üldmäärusega ei kehtestata otseselt ühtseid akrediteerimisnõudeid, edendatakse sellega järjepidevust. Andmekaitseenõukogu püüab saavutada selle eesmärgi oma arvamuses järgmiselt: esiteks palub ta pädevatel järelevalveasutustel koostada nõuded järelevalvet teostavate asutuste akrediteerimiseks kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikega 2 ning andmekaitseenõukogu suunistega 1/2019 määruse (EL) 2016/679 kohaste toimimisjuhendite ja järelevalvet teostavate asutuste kohta (edaspidi „suunised“), lähtudes kaheksast nõudest, mis on sätestatud akrediteerimist käsitlevas suuniste jaos (jagu 12); teiseks palub ta pädevatel järelevalveasutustel avaldada akrediteerimisnõuete selgitamiseks kirjalikud juhised ning lõpuks palub ta pädevatel järelevalveasutustel võtta need nõuded vastu kooskõlas käesoleva arvamusega, et saavutada ühtlustatud lähenemisviis.

(2) Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 kohaselt peavad pädevad järelevalveasutused võtma vastu nõuded heakskiidetud toimimisjuhendite järgimise üle järelevalvet teostavate asutuste akrediteerimiseks. Nad peavad siiski kohaldama järjepidevuse mehhanismi, võimaldamaks kehtestada sobivad nõuded, millega tagatakse, et järelevalvet teostavad asutused jälgivad toimimisjuhendite järgimist pädevalt, järjepidevalt ja sõltumatult, lihtsustades seeläbi toimimisjuhendite nõuetekohast rakendamist kogu liidus ja aidates selle tulemusena kaasa isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetekohasele kohaldamisele.

(3) Avaliku sektori väliseid asutusi ja organeid hõlmava toimimisjuhendi heakskiitmiseks peab (peavad) toimimisjuhendis olema sätestatud järelevalvet teostav(ad) asutus(ed), millel on pädeva järelevalveasutuse akrediteering, mis kinnitab asutuse suutlikkust tagada tõhus järelevalve toimimisjuhendi järgimise üle. Isikuandmete kaitse üldmääruses ei ole mõistet „akrediteerimine“

¹ Kõiki selle arvamuse viiteid liidule tuleb mõista kui viiteid EMP-le.

määratletud. Määruse artikli 41 lõikes 2 on siiski esitatud järelevalvet teostava asutuse akrediteerimisel kohaldatavad üldnõuded. Et pädev järelevalveasutus saaks järelevalvet teostava asutuse akrediteerida, peavad olema täidetud mitmed nõuded. Toimimisjuhendi omanikud peavad selgitama ja tõendama, kuidas nende kavandatud järelevalvet teostav asutus vastab akrediteeringu saamiseks artikli 41 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

(4) Ehkki järelevalvet teostavate asutuste akrediteerimise jaoks kehtestatud nõuetele kohaldatakse järjepidevuse mehhanismi, tuleks suunistes ette nähtud akrediteerimisnõuete väljatöötamisel arvestada toimimisjuhendiga hõlmatavat sektorit või selle eripärasid. Pädevatel järelevalveasutustel on iga toimimisjuhendi kohaldamisala ja eripärade suhtes kaalutusõigus ning nad peaksid arvestama oma riigi asjakohaste õigusaktidega. Seega on andmekaitsekoostööarvamuse eesmärk vältida suuri vastuolusid, mis võivad mõjutada järelevalvet teostavate asutuste tulemuslikkust ning seetõttu ka isikuandmete kaitse üldmääruse kohaste toimimisjuhendite ja nende üle järelevalvet teostavate asutuste mainet.

(5) Sellega seoses on andmekaitsekoostööarvamuse vastu võetud suunistel järjepidevuse mehhanismi kontekstis suunav roll. Nimelt on andmekaitsekoostööarvamuse suunistes selgitanud, et kuigi järelevalvet teostava asutuse akrediteering kehtib vaid konkreetse toimimisjuhendi puhul, võib järelevalvet teostava asutuse akrediteerida rohkem kui ühe toimimisjuhendi jaoks tingimusel, et asutus vastab iga toimimisjuhendi puhul kohaldatavatele akrediteerimisnõuetele.

(6) Andmekaitsekoostööarvamuse vastu võetakse vastu isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 64 lõike 3 alusel kooskõlas andmekaitsekoostööarvamuse kodukorra artikli 10 lõikega 2 kaheksa nädala jooksul alates esimesest tööpäevast pärast seda, kui eesistuja ja pädev järelevalveasutus on otsustanud, et toimik on täielik. Eesistuja otsusel võib seda ajavahemikku pikendada veel kuue nädala võrra, võttes arvesse küsimuse keerukust,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

1 ASJAOLUDE KOKKUVÕTE

1. Ühendkuningriigi järelevalveasutus on esitanud andmekaitsekoostööarvamusele oma otsuse eelnõu, mis sisaldab toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava asutuse akrediteerimisel kohaldatavaid nõudeid, ja palub artikli 64 lõike 1 punkti c alusel andmekaitsekoostööarvamusele, et saavutada liidu tasandil järjepidev lähenemine. Otsus toimiku täielikkuse kohta tehti 4. septembril 2019.
2. Koostööarvamusele andmekaitsekoostööarvamuse kodukorra artikli 10 lõikega 2 pikendati küsimuse keerukuse tõttu esialgset kaheksa nädala pikkust vastuvõtmisperioodi kuue nädala võrra.

2 HINDAMINE

2.1 Andmekaitsekoostööarvamuse üldine seisukoht esitatud akrediteerimisnõuete eelnõu osas

3. Kõik andmekaitsekoostööarvamuse saamiseks esitatud akrediteerimisnõuded peavad täielikult vastama isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele ja olema

kooskõlas kaheksa valdkonnaga, mille andmekaitseõukogu on esitanud suuniste jaos, milles käsitletakse akrediteerimist (jagu 12, lk 23–27). Andmekaitseõukogu arvamuse eesmärk on tagada esitatud eelnõu puhul järjepidevus ja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 2 nõuetekohane kohaldamine.

4. See tähendab, et toimumisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava asutuse akrediteerimisel kohaldatavate nõuete koostamisel kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 3 ja artikli 57 lõike 1 punktiga p peaksid kõik järelevalveasutused võtma arvesse suunistes ette nähtud põhinõudeid ning andmekaitseõukogu võib soovitada järelevalveasutustel oma eelnõud järjepidevuse tagamiseks muuta.
5. Kõikidel avaliku sektori väliseid asutusi ja organeid hõlmavatel toimumisjuhenditel peab olema akrediteeritud järelevalvet teostav asutus. Isikuandmete kaitse üldmääruses on sõnaselgelt sätestatud, et „järelevalveasutused, andmekaitseõukogu ja komisjon julgustavad toimumisjuhendite koostamist, mille eesmärk on aidata kaasa isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetekohasele kohaldamisele, võttes arvesse erinevate töötlussektorite eripära ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkreetseid vajadusi“ (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 40 lõige 1). Seetõttu tunnistab andmekaitseõukogu, et nõuded peavad sobima eri tüüpi toimumisjuhendite jaoks, olema kohaldavad eri suurusega sektorites, katma mitmesuguseid huve ja hõlmama erineva riskitasemega andmetööstustoiminguid.
6. Mõnes valdkonnas toetab andmekaitseõukogu ühtlustatud nõuete väljatöötamist, julgustades järelevalveasutust võtma arvesse selgitamiseks esitatud näiteid.
7. Kui käesolevas arvamuses ei ole mõnda nõuet käsitletud, tähendab see seda, et andmekaitseõukogu ei palu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel võtta lisameetmeid.
8. Andmekaitseõukogu juhib tähelepanu asjaolule, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse esitatud dokument sisaldab lisaks akrediteerimismõuetele ka selgitavaid märkusi, milles on esitatud üldised ja konkreetset selgitused lähenemisviisi kohta, mida Ühendkuningriigi järelevalveasutus rakendab akrediteerimismõuete suhtes.
9. Käesolevas arvamuses ei käsitleta Ühendkuningriigi järelevalveasutuse esitatud teavet, mis jääb välja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 2 kohaldamisalast, näiteks viiteid siseriiklikele õigusaktidele. Andmekaitseõukogu märgib sellegipoolest, et siseriiklikud õigusaktid peaksid, kui nõutud, olema kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega.

2.2 Toimumisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostavate asutuste jaoks kavandatud Ühendkuningriigi akrediteerimismõuete analüüs

10. Võttes arvesse, et
 - a. isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 2 on esitatud loetelu akrediteerimismõuetest, millele järelevalvet teostav asutus peab akrediteerimise jaoks vastama;
 - b. isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 4 nõutakse, et kõigil toimumisjuhenditel (v.a avaliku sektori asutusi hõlmavad toimumisjuhendid, nagu on sätestatud artikli 41 lõikes 6) peab olema akrediteeritud järelevalvet teostav asutus, ning

- c. isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 57 lõike 1 punktides p ja q on sätestatud, et pädev järelevalveasutus peab koostama ja avaldama toimimisjuhendite järelevalvet teostavate asutuste akrediteerimisel kohaldatavad nõuded ning läbi viima akrediteerimise,

leiab andmekaitsekoostöögruppi järgmist.

2.2.1 ÜLDISED MÄRKUSED

11. Andmekaitsekoostöögruppi täheldab, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete sissejuhatavas osas on osutatud nii suunistele kui ka arvamusele 9/2019 Austria järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu kohta seoses isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 kohase toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava asutusega. Kuigi osutamine suunistele on positiivne, julgustab andmekaitsekoostöögruppi samas Ühendkuningriigi järelevalveasutust asendada viite konkreetsele arvamusele üldisema avaldusega, arvestades, et andmekaitsekoostöögruppi esitab peagi arvamused ka muude järelevalveasutuste esitatud akrediteerimisnõuete kohta. Näitena võiks kasutada järgmist märkust: „Käesolevat dokumenti tuleks lugeda koos Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi suunistega 1/2019 määruse (EL) 2016/679 kohaste toimimisjuhendite ja järelevalvet teostavate asutuste kohta ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 3 ja artikli 64 lõike 1 punkti c kohaste Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi asjakohaste arvamustega.“
12. Jaos „Üldised märkused“ puhul on andmekaitsekoostöögruppi arvamusel, et teises lõigus esitatud viited õiguslikule alusele peaksid hõlmama ka isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 57 lõike 1 punkti p. Andmekaitsekoostöögruppi julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust seda jagu vastavalt muutma.
13. Andmekaitsekoostöögruppi märgib, et Ühendkuningriigi järelevalveasutus ei ole viidanud jaos „Akrediteerimisnõuded“ keelele, milles dokumendid tuleb esitada. Andmekaitsekoostöögruppi julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust selgitama selles jaos, mis keelt või mis keeli aktsepteeritakse.
14. Andmekaitsekoostöögruppi täheldab, et Ühendkuningriigi järelevalveasutus on määranud jaos „Akrediteerimisnõuded“ akrediteeringu kehtivuseks viis aastat, pärast mida toimub akrediteeringu läbivaatamine. Andmekaitsekoostöögruppi märgib, et isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 41 ei ole osutatud järelevalvet teostava asutuse akrediteeringu kehtivusajale, ning mõistab, et riiklikele järelevalveasutustele on jäetud manööverdamisruum. Lisaks märgib andmekaitsekoostöögruppi, et akrediteerimisnõudeid tuleks korrapäraselt uuesti hinnata, tagamaks kooskõla isikuandmete kaitse üldmäärusega. Selguse huvides julgustab andmekaitsekoostöögruppi Ühendkuningriigi järelevalveasutust siiski esitada läbipaistvat teavet selle kohta, mis juhtub pärast akrediteeringu kehtivuse lõppemist ja mis menetlust kohaldatakse.
15. Andmekaitsekoostöögruppi märgib, et mõne akrediteerimisnõude puhul ei ole selge, kas konkreetset nõuet kohaldatakse kõikide järelevalvet teostavate asutuste suhtes, olenemata asutuse laadist (organisatsioonisisene või -väline järelevalvet teostav asutus), või konkreetset liiki asutuste suhtes. Andmekaitsekoostöögruppi leiab, et Ühendkuningriigi järelevalveasutus peaks täpsustama – näiteks dokumendi alguses jaos „Üldised märkused“ –, et dokumendis nimetatud nõudeid kohaldatakse järelevalvet teostava asutuse suhtes sõltumata sellest, kas see on organisatsioonisisene või -väline asutus. Peale selle, kui Ühendkuningriigi järelevalveasutus kavatseb kehtestada mõne nõude konkreetset organisatsioonisisesele või -välisele järelevalvet teostavale asutusele (vt näiteks akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 1.3.1, milles on osutatud organisatsioonisisesele järelevalvet

teostavale asutusele), tuleks seda segaduse vältimiseks dokumendis selgelt öelda. Seepärast soovitab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutusel oma eelnõud vastavalt muuta.

16. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuetes on mõnikord osutatud kohustusele („peab/tuleb“) ja mõnikord võimalusele („peaks/tuleks“). Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutusel selguse huvides vältida sõnade „peaks“ ja „tuleks“ kasutamist akrediteerimisnõuetes. Selgitavates märkustes julgustab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust asendada need sõnad kindla kõneviisiga. Samuti märgib andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuetes kasutatakse mõnikord sõna „töötajad“ ja mõnikord sõna „personal“. Kui nendel sõnadest on mingi vahe, julgustab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust seda selgitama.

2.2.2 SÖLTUMATUS

17. Seoses selgitava märkusega järelevalvet teostava asutuse sõltumatuse kohta (punkt 1) juhib andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust sellele, et teises lõigus sätestatakse, et *organisatsioonisestelt asutustelt võidakse nõuda tõendite esitamist* (allakriipsutus lisatud). Samas punktis 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) kasutatakse kindlat kõneviisi. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust viima selgitava märkuse sõnastus kooskõlla käesoleva arvamuse punktiga 16.
18. Akrediteerimisnõuete eelnõu punkti 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) puhul kiidab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust sellele, et teises lõigus sätestatakse, et *organisatsioonisestelt asutustelt võidakse nõuda tõendite esitamist* (allakriipsutus lisatud). Samas punktis 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) kasutatakse kindlat kõneviisi. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust viima selgitava märkuse sõnastus kooskõlla käesoleva arvamuse punktiga 16.
18. Akrediteerimisnõuete eelnõu punkti 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) puhul kiidab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust sellele, et teises lõigus sätestatakse, et *organisatsioonisestelt asutustelt võidakse nõuda tõendite esitamist* (allakriipsutus lisatud). Samas punktis 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) kasutatakse kindlat kõneviisi. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust viima selgitava märkuse sõnastus kooskõlla käesoleva arvamuse punktiga 16.
19. Seoses tõenditega järelevalvet teostava asutuse töötajate sõltumatuse kohta (alapunkt 1.1.3) julgustab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust järgima eelmises alapunktis rakendatud lähenemisviisi ning tooma näiteid selle kohta, kuidas järelevalvet teostav asutus saab selliseid tõendeid esitada.
20. Seoses finantsnõuetega (punkt 1.2) leiab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust sellele, et teises lõigus sätestatakse, et *organisatsioonisestelt asutustelt võidakse nõuda tõendite esitamist* (allakriipsutus lisatud). Samas punktis 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) kasutatakse kindlat kõneviisi. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust viima selgitava märkuse sõnastus kooskõlla käesoleva arvamuse punktiga 16.
20. Seoses finantsnõuetega (punkt 1.2) leiab andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust sellele, et teises lõigus sätestatakse, et *organisatsioonisestelt asutustelt võidakse nõuda tõendite esitamist* (allakriipsutus lisatud). Samas punktis 1.1 („Õiguslik menetlus ja otsustusmenetlus“) kasutatakse kindlat kõneviisi. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutust viima selgitava märkuse sõnastus kooskõlla käesoleva arvamuse punktiga 16.
21. Andmekaitsekoostöö Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete alapunkt 1.3.2 sisaldab näidet selle kohta, kuidas järelevalvet teostav asutus saab tõendada

organisatsioonilist sõltumatust, kasutades vajaduse korral erinevat logo või nime. Andmekaitsekoostöögruppi kiidab heaks näidete esitamise, mis lihtsustab nõuete kohaldamist praktikas. Samas leiab andmekaitsekoostöögruppi, et sel konkreetsel juhul on esitatud näide asjakohasem organisatsioonisiseste järelevalvet teostavate asutuste suhtes. Seetõttu julgustab andmekaitsekoostöögruppi Ühendkuningriigi järelevalveasutust selgitama, kas see peab paika, ja kui vastus on jaatav, seda kõnealusel näites täpsustama.

22. Andmekaitsekoostöögruppi julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust muutama alapunkti 1.3.3 üksikasjalikumaks, et tagada parem mõistmine kriteeriumide puhul, mille alusel saab vahendeid ja personali pidada järelevalvet teostava asutuse ülesannete tulemuslikuks täitmiseks piisavaks. Järelevalvet teostaval asutusel peaks olema piisav arv töötajaid, et täita täielikult järelevalveülesandeid, arvestades asjaomast sektorit ja toimimisjuhendis käsitletud andmetöötlustoimingutega kaasnevat riski. Järelevalvet teostava asutuse töötajad vastutavad oma otsuste eest, mis on seotud järelevalvetegevusega, ja säilitavad õiguse teha selliseid otsuseid. Neid organisatsioonilisi aspekte saab tõendada järelevalvet teostava asutuse töötajate ametisse määramise menetluse, kõnealuste töötajate töötasu ning töötajate volituste, lepingu või järelevalvet teostava asutusega sõlmitud muu ametliku kokkuleppe kestuse kaudu.
23. Seoses vastutust käsitlevate nõuetega (punkt 1.4) leiab andmekaitsekoostöögruppi, et Ühendkuningriigi järelevalveasutus peaks selgitama, mis tõendeid järelevalvet teostavalt asutuselt vastutuse tõendamiseks oodatakse. Andmekaitsekoostöögruppi kiidab heaks üldise viite vastutuse nõudele alapunktis 1.4.1, kuid vaja on täpsustada selle sisu, määratledes lähenemisviisi, mida Ühendkuningriik selles küsimuses rakendab, ja seda, kuidas kõnealuse nõude täitmist kontrollitakse. Seda võib teha näiteks selliste strateegiade kasutuselevõtu kaudu, millega suurendatakse töötajate seas teadlikkust kehtestatud juhtimisstruktuuridest ja menetlustest (nt koolitus). Seega soovib andmekaitsekoostöögruppi Ühendkuningriigi järelevalveasutusel selgitada vastutust käsitlevaid nõudeid, et nende sisu oleks võimalik paremini mõista, ja tuua rohkem näiteid tõendite kohta, mida järelevalvet teostavad asutused saavad esitada.
24. Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete alapunktis 1.4.2 ei ole selge, kas „ükski muu organisatsioon“ hõlmab ka toimimisjuhendi omanikku. Andmekaitsekoostöögruppi märgib, et selle alapunkti saaks ümber sõnastada, kajastamaks paremini seda, et järelevalvet teostav asutus teeb mis tahes otsuse vabalt. Seepärast julgustab andmekaitsekoostöögruppi selle kajastamiseks Ühendkuningriigi järelevalveasutust ümber sõnastama alapunkti 1.4.2. Sõnastus võiks olla näiteks järgmine: „Ükski otsus, mille järelevalvet teostav asutus teeb oma ülesannete täitmisel, ei vaja ühegi muu organisatsiooni, sh toimimisjuhendi omaniku heakskiitu.“

2.2.3 HUVIDE KONFLIKT

25. Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete punktis 2.2 on osutatud töötajatele, kelle on eraldanud toimimisjuhendist sõltumatu asutus. Andmekaitsekoostöögruppi nendib, et see sõnastus on võetud suunistest, ja kiidab heaks selle kasutamise Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuetes. Sellegipoolest leiab andmekaitsekoostöögruppi, et praktilisest vaatenurgast võiks olla kasu ka mõnest näitest. Üks näide toimimisjuhendist sõltumatu asutuse eraldatud töötajate kohta oleks järelevalvet teostava asutuse töötajad, kelle on värvanud värbamis- ja personaliteenuseid osutav sõltumatu välisettevõtte. Seepärast julgustab andmekaitsekoostöögruppi Ühendkuningriigi järelevalveasutust lisama mõne näite kooskõlas käesolevas punktis esitatud näitega.

2.2.4 EKSPERDITEADMISED

26. Andmekaitseenõukogu märgib, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse koostatud eksperditeadmisi käsitlevad nõuded hõlmavad järgmist: toimumisjuhendiga hõlmatud konkreetsete andmetöötlustoimingute põhjalik mõistmine ning nende toimingutega seotud teadmised ja kogemused (akrediteerimisnõuete punkt 3.1), asjakohased andmekaitsealased eksperditeadmised ja praktilised kogemused (punkt 3.2) ning toimumisjuhendis määratletud vajalikke eksperditeadmisi käsitlevad nõuded (punkt 3.3).
27. Lisaks tunnistab andmekaitseenõukogu, et suunistega on seotud väga kõrged nõudmised, mis eeldavad järelevalvet teostavatelt asutustelt andmekaitseküsimuste põhjalikku mõistmist, teadmisi toimumisjuhendiga seotud konkreetsete töötlemistoimingute kohta ning asjakohaseid praktilisi kogemusi ja väljaõpet järelevalve tegemiseks, näiteks auditeerimiseks.
28. Andmekaitseenõukogu leiab, et akrediteerimisnõuded peavad olema läbipaistvad. Samuti tuleb neis arvestada järelevalvet teostavate asutustega, kes taotlevad akrediteerimist seoses mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete töötlemistoiminguid hõlmavate toimumisjuhenditega (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 40 lõige 1).
29. Nagu on nõutud suunistes, peab iga toimumisjuhend vastama järelevalvemehhanismi kriteeriumidele (suuniste jagu 6.4), milleks tuleb tõendada, et „järelevalvealased ettepanekud on asjakohased ja teostatavad“ (suuniste punkt 41, lk 17). Sellega seoses tuleb kõigis toimumisjuhendites, mille jaoks on määratud järelevalvet teostav asutus, selgitada asjaomase asutuse eksperditeadmiste vajalikku taset, et tagada toimumisjuhendi järgimise tõhus järelevalve. Hinnates seda, mis tasemel eksperditeadmisi vajab järelevalvet teostav asutus, tuleks üldjuhul arvesse võtta selliseid tegureid nagu asjaomase sektori suurus, asjassepuutuvad eri huvid ning toimumisjuhendis käsitletud töötlemistoimingutega kaasnevad riskid. See on oluline ka juhul, kui järelevalvet teostavaid asutusi on mitu, kuna toimumisjuhend aitab tagada eksperditeadmisi käsitlevate nõuete ühetaolise kohaldamise kõigi sama toimumisjuhendiga seotud järelevalvet teostavate asutuste suhtes.
30. Sellega seoses leiab andmekaitseenõukogu, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete punkt 3.3, milles on osutatud *vajalikke eksperditeadmisi käsitlevatele toimumisjuhendis määratletud nõuetele*, tuleks viia paremini kooskõlla punktidega 3.1 ja 3.2, et vältida nende kahe punktiga seoses segadust punkti 3.3 kohaldamisala osas. Seepärast julgustab andmekaitseenõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutust selgitama kõnealuste punktide seost, täpsustades, et järelevalvet teostav asutus peab igal juhul vastama punktides 3.1 ja 3.2 sätestatud eksperditeadmisi käsitlevatele nõuetele ning lisa- või erinõuded eksperditeadmiste suhtes peavad olema täidetud üksnes juhul, kui need on toimumisjuhendiga ette nähtud.
31. Iga järelevalvet teostava asutuse eksperditeadmisi tuleks hinnata kooskõlas konkreetse toimumisjuhendiga. Seejuures kontrollib järelevalveasutus, kas järelevalvet teostaval asutusel on toimumisjuhendi järgimise tõhusa järelevalvega seoses konkreetsete ülesannete ja kohustuste jaoks piisavad pädevused. Andmekaitseenõukogu julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust tagama, et punktis 3.2 esitatud viide asjakohastele andmekaitse eksperditeadmistele on seotud konkreetse sektoriga, mida toimumisjuhend hõlmab.
32. Andmekaitseenõukogu täheldab, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse koostatud eksperditeadmisi käsitlevate nõuete punktis 3.2 on osutatud järelevalvet teostava asutuse „asjaomastele töötajatele“, selgitamata seda mõistet ja töötajate asjaomastena käsitamise kriteeriume. Andmekaitseenõukogu

soovib Ühendkuningriigi järelevalveasutusel muuta see mõiste selgemaks, selgitades, kuidas asjaomased töötajad tuleb kindlaks määrata. Selgituse võib esitada kõnealuse punkti selgitavates märkustes koos mõne praktilise näitega (nt töötajad, kes teevad auditeid või järelevalvet teostava asutuse nimel otsuseid).

2.2.5 KEHTESTATUD MENETLUSED JA STRUKTUURID

33. Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete punkti 4 selgitavas märkuses on öeldud, et *järelevalvet teostav asutus kohaldab toimimisjuhendis määratletud sanktsioone*. Viidates vaid sanktsioonidele, tundub selgitav märkus piiravat järelevalvet teostava asutuse valikuvabadust meetmete kohaldamisel. Andmekaitsekoostöö nõukogu leiab, et laiem sõnastus hõlmaks ka parandusmeetmeid, ning julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust lisama soovitatud viite selgitavasse märkusesse.

2.2.6 KAEBUSTE LÄBIPAISTEV MENETLEMINE

34. Seoses kaebuste käsitlemise menetlusega täheldab andmekaitsekoostöö nõukogu, et selgitavas märkuses on öeldud, et *töötajad peaksid tõendama piisavaid teadmisi ja erapooletust*. Andmekaitsekoostöö nõukogu leiab, et kaebuste menetlemiseks vajalik teadmiste tase oleks arusaadavam, kui Ühendkuningriigi järelevalveasutus osutaks „*asjakohastele teadmistele*“, määratledes nende tähenduse. Seepärast julgustab andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutust seda tegema.
35. Seoses kaebustega toimimisjuhendi rakendajate kohta (Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete punkt 5.1) nendib andmekaitsekoostöö nõukogu, et kaebuste menetlemise protsessi nõuded peaksid olema ranged ja sisaldama mõistlikke kaebustele vastamise tähtaegu. Sellega seoses märgib andmekaitsekoostöö nõukogu, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuetes on öeldud, et järelevalvet teostav asutus esitab kaebuse esitajale eduaruanded ja kaebuse tulemuse kolme kuu jooksul. Kui tulemusena käsitatakse uurimise raames tehtavat lõplikku otsust, soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel rakendada paindlikumat lähenemisviisi, sätestades, et järelevalvet teostav asutus peab esitama kaebuse esitajale eduaruanded või tulemuse mõistliku aja, näiteks kolme kuu jooksul. Kui Ühendkuningriigi järelevalveasutus viitab muud liiki tulemusele kui uurimise raames tehtav lõplik otsus, soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel selgitada, mis liiki teabele ta viitab.
36. Peale selle leiab andmekaitsekoostöö nõukogu, et kolme kuu pikkust tähtaega võiks vajaduse korral pikendada (nt arvestades uuritava ettevõtte suurust). Seepärast julgustab andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutust lisama selle võimaluse kõnealuse punkti selgitavasse märkusesse või nõuetesse.
37. Andmekaitsekoostöö nõukogu märgib, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete alapunktis 5.1.3 on osutatud parandusmeetmetele, nt *koolitus, hoiatuse esitamine, aruanne toimimisjuhendi rakendaja juhatusele, märgukiri, milles nõutakse tegutsemist, toimimisjuhendis osalemise peatamist või sellest väljaarvamist*. Need parandusmeetmed tuleb määrata toimimisjuhendis, nagu on sätestatud isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 40 lõikes 4. Seepärast soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel lisada selguse huvides viide loetelule toimimisjuhendiga kehtestatud sanktsioonidest, mida kohaldatakse juhul, kui toimimisjuhendit järgiv vastutav või volitatud töötaja ei järgi toimimisjuhendit.
38. Andmekaitsekoostöö nõukogu täheldab, et akrediteerimisnõuete kohaselt avaldab järelevalvet teostav asutus teabe kaebuste käsitlemise menetluse raames tehtud otsuste kohta (alapunkt 5.1.6). Lõpliku otsuse avaldamine võib mõjuda toimimisjuhendi rakendajale, kellele otsus on adresseeritud, täiendava

sanktsioonina. Järelevalvet teostava asutuse menetletud kaebusi käsitlevale üldisele teabele oleks läbipaistvus siiski kasulik. Näiteks võiks järelevalvet teostav asutus avaldada koos järelevalvetegevuse tulemustega korrapäraselt statistilised andmed, nt saadud kaebuste arv, rikkumiste liik ja võetud parandusmeetmed. Seepärast soovitab andmekaitsekoogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel selguse huvides täpsustada, mis teabe on järelevalvet teostav asutus kohustatud avaldama.

2.2.7 ICO TEAVITAMINE

39. Seoses Ühendkuningriigi järelevalveasutuse (ICO) teavitamisega olulistest muudatustest täheldab andmekaitsekoogu, et akrediteerimisnõuete kohaselt *võivad* olulised muudatused *kaasa tuua akrediteeringu läbivaatamise* (punkt 6.4 ja selgitav märkus). Andmekaitsekoogu on seisukohal, et kui on tehtud oluline muudatus, on akrediteeringu läbivaatamine pigem kohustus kui lihtsalt võimalus. Seepärast soovitab andmekaitsekoogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel sõnastust muuta, öeldes, et olulised muudatused põhjustavad akrediteeringu läbivaatamise.
40. Andmekaitsekoogu soovitab sätestada akrediteerimisnõuetes sõnaselgelt järelevalvet teostava asutuse kohustuse teatada pädevale järelevalveasutusele põhjendamatult viivitusega mis tahes olulistest muudatusest.

2.2.8 TOIMIMISJUHENDI LÄBIVAATAMISE MEHHAANISMID

41. Andmekaitsekoogu täheldab, et Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete kohaselt peab järelevalvet teostav asutus koostama kavad ja menetluse, mille eesmärk on tagada, et *toimimisjuhend püsib selle rakendajate vaatenurgast asjakohane ning vastab jätkuvalt isikuandmete kaitse üldmäärusele* (punkt 7.1). Andmekaitsekoogu märgib, et toimimisjuhendi jätkuva asjakohasuse ja kohaldatavate õigusaktidega kooskõla tagamine on toimimisjuhendi omaniku ülesanne. Järelevalvet teostav asutus ei vastuta selle ülesande täitmise eest, kuid ta osaleb toimimisjuhendi igas läbivaatamises. Seetõttu soovitab andmekaitsekoogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel esitada akrediteerimisnõuded, milles on selgelt öeldud, et järelevalvet teostav asutus osaleb toimimisjuhendi igas läbivaatamises.
42. Akrediteerimisnõuded sisaldavad kohustust esitada toimimisjuhendi omanikule igal aastal aruanne toimimisjuhendi toimimise kohta (punkt 7.3). Andmekaitsekoogu leiab, et see nõue peaks hõlmama võimalust esitada aastaaruanne lisaks toimimisjuhendi omanikule ükskõik millisele teisele toimimisjuhendis nimetatud üksusele, et anda toimimisjuhendite omanikele toimimisjuhendi läbivaatamise vajaduse hindamise menetluse kavandamisel teatav manööverdamisruum. Andmekaitsekoogu julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust seda arvesse võtma ja lisama eespool nimetatud viide.
43. Andmekaitsekoogu on arvamisel, et akrediteerimisnõuetesse tuleks lisada rohkem teavet aruande sisu kohta. Näitena võiks tuua auditoriaruande, mis sisaldab auditi kuupäeva ja ulatust, auditeeritava isikut, auditi järeldust, teavet parandusmeetmete kohaldamise kohta, teavet selle kohta, kas auditeeritava vastu on esitatud kaebus jne. Andmekaitsekoogu julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust lisama üksikasjalikumalt teavet selle kohta, mis teavet peaks järelevalvet teostav asutus esitama aastaaruandes.
44. Peale selle leiab andmekaitsekoogu, et järelevalvet teostav asutus peaks koondama kogu tehtud auditite teabe ja hoidma selle Ühendkuningriigi järelevalveasutuse jaoks kättesaadavana. Andmekaitsekoogu julgustab Ühendkuningriigi järelevalveasutust seda arvestama ning lisama sellise sätte.

2.2.9 ÕIGUSLIK SEISUND

45. Seoses järelevalvet teostava asutuse õigusliku seisundiga on Ühendkuningriigi järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete asjakohase punkti selgitavas märkuses öeldud, et järelevalvet teostav asutus *peab tõendama, et tal on oma konkreetsete ülesannete ja kohustuste täitmiseks piisavad rahalised ja muud vahendid*. Andmekaitsekoostöö nõukogu leiab, et piisavatele rahalistele ja muudele vahenditele peaksid lisanduma vajalikud menetlused, et tagada toimimisjuhendi toimimine pikema aja jooksul. Seepärast julgustab andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutust selgitavat märkust muutma ja lisama sellesse eespool nimetatud viite menetlustele.

3 JÄRELDUSED/SOOVITUSED

46. Ühendkuningriigi järelevalveasutuse kavandatud akrediteerimisnõuded võivad põhjustada ebajärjepidevust järelevalvet teostavate asutuste akrediteerimisel. Seetõttu tuleb teha järgmised muudatused.
47. Seoses üldiste märkustega soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusele järgmist:
1. täpsustada dokumendi alguses või jaos „Üldised märkused“, et dokumendis nimetatud nõudeid kohaldatakse järelevalvet teostava asutuse suhtes sõltumata sellest, kas see on organisatsioonisisene või -väline asutus (kui ei ole sätestatud teisiti);
 2. vältida sõnade „peaks“ ja „tuleks“ kasutamist akrediteerimisnõuetes.
48. Seoses sõltumatusega soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusele järgmist:
1. selgitada vastutust käsitlevaid nõudeid ja tuua rohkem näiteid tõendite kohta, mida järelevalvet teostavad asutused saavad esitada.
49. Seoses eksperditeadmistega soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusele järgmist:
1. muuta selgemaks mõiste „asjaomased töötajad“, selgitades, kuidas asjaomased töötajad kindlaks määratakse, ning esitades praktilisi näiteid (nt töötajad, kes teevad auditeid või järelevalvet teostava asutuse nimel otsuseid).
50. Seoses kaebuste läbipaistva menetlemisega soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusele järgmist:
1. rakendada paindlikumat lähenemisviisi, sätestades, et järelevalvet teostav asutus peab esitama kaebuse esitajale vahearuanded või tulemuse mõistliku aja, näiteks kolme kuu jooksul; kui Ühendkuningriigi järelevalveasutus viitab mõnele muule tulemusele kui uurimise raames tehtav lõplik otsus, soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusel selgitada, mis teabele ta viitab;
 2. lisada viide toimimisjuhendis sätestatud sanktsioonide loetelule;
 3. selgitada, mis teabe on järelevalvet teostav asutus kohustatud avaldama.
51. Seoses ICO (Ühendkuningriigi järelevalveasutuse) teavitamisega soovib andmekaitsekoostöö nõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusele järgmist:

1. sätestada, et olulised muudatused toovad kaasa akrediteeringu läbivaatamise;
 2. lisada kohustus teatada pädevale järelevalveasutusele põhjendamatu viivitusega kõigist olulistest muudatustest.
52. Seoses huvide konfliktiga soovib andmekaitseõukogu Ühendkuningriigi järelevalveasutusele järgmist:
1. sõnaselgelt sätestada, et järelevalvet teostav asutus osaleb igas toimimisjuhendi läbivaatamises.

4 LÕPPMÄRKUSED

53. Käesolev arvamus on suunatud Ühendkuningriigi järelevalveasutusele ja see avalikustatakse kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 64 lõike 5 punktiga b.
54. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 64 lõigete 7 ja 8 kohaselt annab järelevalveasutus kahe nädala jooksul pärast arvamuse saamist eesistujale elektroonilisel teel teada, kas ta muudab oma otsuse eelnõud või jääb selle juurde. Sama ajavahemiku jooksul esitab ta muudetud otsuse eelnõu või, kui ta ei kavatse andmekaitseõukogu arvamust järgida, asjakohased põhjendused, miks ta ei kavatse arvamust tervikuna või osaliselt järgida. Järelevalveasutus edastab andmekaitseõukogule lõpliku otsuse selle kandmiseks nende otsuste registrisse, mille suhtes on kohaldatud järjepidevuse mehhanismi, kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 70 lõike 1 punktiga y.

Euroopa Andmekaitseõukogu nimel

eesistuja

(Andrea Jelinek)